

# PRÁVNÍ RÁDCE

5. 4. 2012  
číslo 7/12

ELEKTRONICKÝ NEWSLETTER MĚSÍČNÍKU PRÁVNÍ RÁDCE  
VYDÁVÁ ECONOMIA, A.S., V EXKLUZIVNÍ SPOLUPRÁCI S ATLAS consulting spol. s r.o.

## REPORTÁŽ

### Právní prostor 2012 aneb právníci v Seči

V úterý 27. března a ve středu 28. března probíhal druhý ročník kongresu Právní prostor, jehož byl Právní rádce mediálním partnerem. Záštitu nad akcí převzal ministr pro místní rozvoj Kamil Janovský a ministr spravedlnosti Jiří Pospíšil. Do hotelu v Seči – Ústupkách se sjely téměř dvě stovky právníků z celé České republiky, nechyběli ani hosté ze zahraničí. Někteří z řečníků pojednali své téma jako přednášku, jiní spíše jako úvaha nad současnými problémy českého práva. Není ani divu, kongres totiž nesl podtitul Právo ve znamení změn.

Častých změn, typických pro naši současnou legislativu, si všimla řada vystupujících, z nichž někteří poukazovali na závratné počty nových právních předpisů, které v poslední době vycházejí každý rok ve Sbírce zákonů. Nyní hodně diskutovanou novinkou, které se ostatně věnuje i téma dubnového čísla Právního rádce, je novela zákona o veřejných zakázkách. Veřejným zakázkám byl věnován hned první blok, ve kterém vystoupil náměstek ministra pro místní rozvoj Jan Sixta (s obecným úvodem a přehledem hlavních změn, jež novela přináší), ředitel analytického a legislativního odboru Nejvyššího státního zastupitelství Miroslav Růžička (který se věnoval vybraným otázkám postihu korupce v České republice, a to vzhledem k jeho funkci z pohledu státního zástupce) a také Robert Pergl, předseda Komory administrátorů veřejných zakázek a advokát, který se podělil o praktický pohled na novelu.

Dopolední část druhého dne byla možná nejzajímavější z celého kongresu a v rámci ní zaznělo patrně i nejvíce různých úvah de lege ferenda. Vě vůbec nejdelším nepřerušovaném bloku kongresu Aktuální otázky v justici sice nevystoupili všichni původně ohlášení řečníci, de facto to ale vůbec nevadilo. Omluvil se náměstek ministra spravedlnosti z justiční sekce Filip Melzer, Ministerstvo spravedlnosti ČR ale zastupoval náměstek František Korbel. Ten se při svém vystoupení věnoval například elektronickému platebnímu rozkazu. Místo předsedy České advokátní komory Martina Vyčopeně na konferenci vystoupila advokátka a bývalá ministryně spravedlnosti Daniela Kovářová. Vedle již zmíněných řečníků v tomto bloku vystoupil místopředseda Nejvyššího soudu ČR Roman Fiala, nakladatel Karel Havlíček (který se zabýval novou dělbu moci), prezident Soudcovské unie ČR a soudce Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou Tomáš Lichovník (jenž se

(Pokračování na stránce 2)



František Korbel, Monika Forejtová, Roman Fiala, Tomáš Lichovník, Jan Sváček, Daniela Kovářová a Karel Havlíček



Daniela Kovářová, Monika Forejtová a Roman Fiala



Předseda Městského soudu v Praze Jan Sváček

V aktuálním čísle měsíčníku

## Právní rádce

mimo jiné najdete:



• TĚMA: NOVELA SOUDNÍHO ŘÁDU SPRÁVNÍHO A JEJÍ DOPADY

• ELIŠKA WAGNEROVÁ: AŽ MĚ SOUDÍ HISTORIE

• SOUBĚH FUNKCÍ A ODPOVĚDNOST ZA ŠKODU

• SMLOUVA O ÚVĚRU A SPOTŘEBITELSKÝ ÚVĚR

• PRÁVO A PERSONALISTIKA

Ukázkové číslo ZDARMA a předplatné:  
tel. 800 110 022, [www.PravniRadce.cz](http://www.PravniRadce.cz)

**economia**  
OBSAH ROZHODUJE

## NOVINKY

### Transparentnost akciových společností na vládě

Ministerstvo spravedlnosti ČR dokončilo přípravu návrhu zákona o zvýšení transparentnosti akciových společností. Listinné akcie na majitele by podle něj bylo nutné transformovat buď na akcie na jméno, nebo provést imobilizaci či zaknihování. De facto by tak přestaly být anonymní.

O návrhu bude nyní rozhodovat vláda. „Cílem těchto opatření je umožnit identifikovat akcionáře v jakémkoliv okamžiku. Možnost výběru dává větší prostor akciovým společnostem a dává možnost minimalizovat náklady na transformaci,“ popsal hlavní smysl návrhu zákona ministr spravedlnosti Jiří Pospíšil. Při přípravě návrhu vycházelo ministerstvo například z rakouského vzoru. Více na <http://pravniRadce.ihned.cz/c1-55275250>.

### Doručování nejdůležitějších písemností zaměstnavatelem

Nejvyšší soud judikoval podrobnosti týkající se § 334 odst. 1 zákoníku práce a vydal k tomuto sjednocující stanovisko. Zmíněný odstavce upravuje doručování písemností týkajících se vzniku, změn a skončení pracovního poměru nebo dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, odvolání z pracovního místa vedoucího zaměstnance, důležitých písemností týkajících se odměňování (mzdový výměr a pracovní výměr) a záznamu o porušení režimu dočasně práce neschopného pojistěnce.

Zaměstnavatel musí podle rozhodnutí Nejvyššího soudu z listopadu loňského roku (sp. zn. 21 Cdo 3278/2010), které bylo v březnu občanskoprávním a obchodním kolegiem schváleno ke zveřejnění ve Sbírce soudních rozhod-

(Pokračování na stránce 2)

(Pokračování ze stránky 1)

věnoval tomu, jak se mění úloha soudce a jeho povinnosti a otázce, jaké jsou vlastně požadavky na osobu soudce), předseda Městského soudu v Praze Jan Sváček (jehož vystoupení bylo možná vůbec nejkontroverznější a poukázalo na problematiku řady změn, jak v trestním právu - například v otázce postojů soudců k požadavku společenské škodlivosti, která je prý de facto soudci vnímána stejně jako společenská nebezpečnost, kterou požadovalo pro trestnost činu dřívější trestní zákon - tak obecně v procesu, třeba nevybavení soudních síní zařízeními k protokolaci, které by už podle zákonné úpravy měly u soudů být...). Blok uzavřel příspěvek Daniela Kovářové, která jednak prezentovala zajímavá čísla dodaná Martinem Výchopeněm (v České republice je prý více než 9600 advokátů a více než 3000 koncipientů) a jednak se zabývala vlastními úvahami nad tím, jak vypadají vztahy mezi právníky. Apelovala na vzájemnou spolupráci a korektnost. (Celou reportáž z kongresu najdete v dubnovém Právním rádci).

Jan Januš

foto: ATLAS consulting

Více fotografií naleznete na adrese

<http://managerweb.ihned.cz/c1-55310550>



Tomáš Sokol během svého vystoupení



Vystoupení předsedy Komory administrátorů veřejných zakázek a advokáta Roberta Pergla

## ZÁKONY

### Nový Občanský zákoník

Dne 22. 3. 2012 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn pod č. 89/2012 Sb. zákon občanský zákoník. Nový občanský zákoník publikovaný pod symbolickým číslem odkazujícím na rok Sametové revoluce a počátek procesu znovuoživení demokratického zřízení našeho státu je značně rozsáhlým dílem, které společně s novým zákonem o obchodních korporacích a novým zákonem o mezinárodním právu soukromém představuje výsledek dlouholetých snah o rekonstrukci veškerého soukromého práva a intenzivní práce na ní. Jeho tvůrci si dle důvodové zprávy kladli za cíl vytvořit především standardní občanský zákoník kontinentálního typu, který bude co do celkového pojetí i co do úpravy jednotlivých základních institutů konvenční vůči standardním úpravám kontinentální Evropy s respektem k tradici středoevropského právního myšlení. Klíčovým pak má být kategorický rozchod s právními tradicemi totalitarismu, což se má projevit především v diskontinuitě vůči "socialistickým" občanským zákoníkům z let 1950 a 1964. Byť byl současný občanský zákoník po roce 1989 rozsáhle novelizován, přesto jej tvůrci nového občanského zákoníku považují především z hlediska jeho materialistického pojetí za nevyhovující. Svými závěrečnými ustanoveními zákon vedle dosavadního občanského zákoníku ruší ke dni své účinnosti také zákoník obchodní a další více než dvě stovky právních předpisů či některých jejich částí, ve většině případů novelizujících rušené právní předpisy. **Zákon nabývá účinnosti 1. 1. 2014.** Více na webové adrese <http://www.codexisuno.cz/0cT>

### Zákon o obchodních korporacích

Dne 22. 3. 2012 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn pod č. 90/2012 Sb. zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). Zákon byl společně s novým občanským zákoníkem a zákonem o mezinárodním právu soukromém připraven a přijat v rámci procesu rekonstrukce veškerého soukromého práva. Oproti předchozímu obchodnímu zákoníku je koncipován tak, že principiálně respektuje výsostně postavení občanského zákoníku ve smyslu co možná nejdůležitějšího zamezení duplicitě institutů občanského a obchodního práva. Cílem tvůrců obou zákonů bylo v souzvuku práva občanského a obchodního vytvořit koherentní a harmonickou úpravu soukromého práva. Jak je uvedeno v důvodové zprávě, zákon nevytváří paralelní soukromoprávní kodifikaci svébytně oproti občanskému zákoníku upravující dílčí otázky. Naopak, vychází z teze obchodní právo celkově dekodifikovat v tom smyslu, že se zaměřuje pouze na nejnútnejší právní problematiku, která se zásadně nedotýká oblastí života upravených občanským právem. **Zákon nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2014.** Více na: <http://www.codexisuno.cz/0cU>



Komplexní právní informační systém pokrývající problematiku národní i evropské legislativy a judikatury, včetně souvisejících informací.

- Legislativa České republiky a Evropské Unie
- Judikatura České republiky, Evropského soudního dvora a Evropského soudu pro lidská práva
- Literatura



ATLAS CONSULTING  
www.atlasconsulting.cz

(Pokračování ze stránky 1)

nutí a stanovisek, doručit zaměstnanci takovou písemnost vlastnoručně podepsanou jednajícím osobou. Více se dočtete na adrese <http://pravniRadce.ihned.cz/c1-55234180>

### Zavedení přímé volby prezidenta bylo správné

Rozhodnutí o zavedení přímé volby prezidenta považuje podle společnosti STEM určitě za správné 30 procent dotázaných v ČR. Spíše ano odpovědělo 44 procent, spíše ne 18 procent a určitě ne 8 procent respondentů. Výrok, že lidé jsou nezodpovědní a při volbě prezidenta snadno naletí líbivým heslům a různým slibům, vystihuje názor 51 procent dotázaných, 49 procent si myslí, že lidé při prezidentské volbě budou volit odpovědně a posuzovat kandidáty z mnoha hledisek.

Společnost STEM provedla také druhý průzkum, v němž se věnovala kampani. Na otázku společnosti STEM: „Souhlasíte s názorem, že přímá volba prezidenta bude ve skutečnosti pro daňové poplatníky nákladná a zbytečná show?“ odpovědělo 20 procent dotázaných určitě ano a 11 procent dotázaných určitě ne. K variantám souhlasu či nesouhlasu se slovem spíše se přiklonilo více odpovídajících, spíše ano totiž řeklo 29 procent a spíše ne 40 procent z nich. Více se dočtete internetové adrese <http://pravniRadce.ihned.cz/c1-55179580>

### Ustanovení OZ o spotřebitelských smlouvách se patrně změní

Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR schválila změnu nyní účinného občanského zákoníku týkající se spotřebitelských smluv. Nyní bude změnu projednávat Senát, vzhledem k počtu 166 poslanců, kteří pro návrh hlasovali, se ale dá očekávat bezproblémový průchod i druhou komorou Parlamentu. První věta paragrafu 57 odst. 1 nyní účinného občanského zákoníku v platném znění v tuto chvíli je: „Byla-li spotřebitelská smlouva uzavřena mimo prostory obvyklé k podnikání dodavatele nebo nemá-li dodavatel žádné stálé místo k podnikání, může spotřebitel od smlou-

(Pokračování na stránce 3)

## Zákon o mezinárodním právu soukromém

Dne 22. 3. 2012 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn pod č. 91/2012 Sb. zákon o mezinárodním právu soukromém. Zákon byl společně s novým občanským zákoníkem a zákonem o obchodních korporacích připraven a přijat v rámci procesu rekonstrukce veškerého soukromého práva. Jak uvádí důvodová zpráva, dosavadní právní úprava nepůsobila v praxi významnější potíže ani nebyly vyslovovány výraznější požadavky na její změnu. Nicméně, v souvislosti s tak zásadní změnou právního řádu, jakou je právě rekonstrukce soukromého práva, se stala dosavadní právní úprava mezinárodního práva soukromého zastaralou a potřeba nahradit ji právní úpravou novou se ve světle tohoto ukázala být nezbytnou. Zákon tedy nově v poměrech s mezinárodním prvkem upravuje, právním řádem kterého státu se řídí soukromoprávní poměry, a to včetně používání jiných předpisů než určeného rozhodného práva, právní postavení cizinců a zahraničních právnických osob v soukromoprávních poměrech, pravomoc a postup soudů a jiných orgánů při úpravě těchto poměrů a rozhodování o nich, a to včetně postupu v řízení, jestliže je mezinárodní prvek jen v řízení samotném, uznávání a výkon cizích rozhodnutí, právní pomoc ve styku s cizinou, některé záležitosti týkající se úpadku, a nakonec některé záležitosti týkající se rozhodčího řízení včetně uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů. **Zákon nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2014.** Více na webové stránce <http://www.codexisuno.cz/0cV>

Zdroj: CODEXIS®

### JUDIKÁTY

## Přípustnost dovolání v otázkách zásadního významu

Dne 21. 2. 2012 vydalo plénum Ústavního soudu nález sp.zn. Pl.ÚS 29/11, jímž zrušilo ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, podle kterého bylo přípustné dovolání v případech zásadního právního významu. V tomto nálezu byl formulován imperativ, dle něž pravidla o přístupu k vyšším soudním instancím musí být formulována co nejurčitěji tak, aby byla co nejjasněji seznatelná pro účastníky řízení a aby připuštění opravného prostředku pro ně bylo dostatečně předvídatelné. Toto ustanovení je formulováno natolik vágně a nepředvídatelně, že neumožňuje dovolateli kvalifikovaně odhadnout přípustnost tohoto opravného prostředku. Ústavní soud ponechal toto ustanovení v platnosti do 31. 12. 2012, čímž dal zákonodárci prostor pro úpravu, která by byla v souladu požadavky nastiněnými tímto nálesem. Více na webové adrese <http://www.codexisuno.cz/0c7>

## Výpověď pro nadbytečnost

Dne 28. 2. 2012 vydal Nejvyšší soud rozsudek sp.zn. 21 Cdo 4574/2010, v němž posuzoval pravomoc zaměstnavatele dát zaměstnanci výpověď pro nadbytečnost. Propuštěná zaměstnankyně namítala, že na její místo, byť jinak označené, bylo poté, co dostala výpověď, vypřáno výběrové řízení. Nejvyšší soud připomněl, že o výběru zaměstnance, který je nadbytečným, rozhoduje výlučně zaměstnavatel; soud není oprávněn v tomto směru rozhodnutí zaměstnavatele přezkoumávat. Nejvyšší soud pouze přezkoumal, zda rozhodnutí zaměstnavatele vedlo podle svého smyslu k dosažení změny úkolů zaměstnavatele, technického vybavení, snížení stavu zaměstnanců za účelem zvýšení efektivity práce nebo jiné organizační změny. Nejvyšší soud konstatoval, že takové rozhodnutí je předpokladem pro platnou výpověď pro nadbytečnost, a to i tehdy, "nebyl-li organizační změnou sledovaný efekt později dosažen nebo ukázala-li se přijatá organizační změna posléze jako neúčinná". Více na: <http://www.codexisuno.cz/0c9>



## Převod nemovitosti "jak stojí a leží"

Dne 29. 2. 2012 vydal Nejvyšší soud rozsudek sp.zn. 33 Cdo 1430/2010, v němž se zabýval odpovědností za vady individuálně určené věci (nemovitosti), převedené "jak stojí a leží" dle § 501 občanského zákoníku. Nejvyšší soud § 501 vyložil tak, že tento dopadá pouze na věci určené úhrně a že umožnění převodu určených individuálně nebo druhově s doložkou "jak stojí a leží" by odporovalo smyslu zákonné odpovědnosti prodávajícího za vady prodané věci a výrazně by znevýhodňovalo kupujícího, neboť by nemohl uplatnit svůj nárok z odpovědnosti za vady. A jelikož v posuzované věci byla převáděna nemovitost, tedy věc určená individuálně, je použití § 501 vyloučeno. Více na <http://www.codexisuno.cz/0ca>

Zdroj: CODEXIS®

(Pokračování ze stránky 2)

vy písemně odstoupit do 14 dnů od jejího uzavření; nedošlo-li dosud ke splnění dodávky zboží či služeb dodavatelem, může od smlouvy odstoupit bez uvedení důvodů a bez jakékoliv sankce do 1 měsíce.“

Druhá věta tohoto odstavce by podle návrhu měla nově znít: „To neplatí ohledně smluv o opravě nebo údržbě provedené v místě určeném spotřebitelem na jeho žádost, pokud dodavatel neprovedl jinou než vyžádanou opravu nebo údržbu nebo nedodal jiné zboží, než nutné k provedení opravy nebo údržby.“

## Občanský zákoník už vyšel ve Sbírce zákonů

V částce 33 Sbírky zákonů vyšel patrně nejvíce diskutovaný zákon současnosti, nový občanský zákoník, v tuto chvíli již zákon č. 89/2012, občanský zákoník. V dalších částkách (34 a 35) vyšly zákony, které soukromoprávní rekonstrukci de facto doplňují. Jde o zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) a zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém. Více se dočtete v rubrice Zákonů.

## Od dubna se mění pravidla rozpočtové skladby

V částce 38 Sbírky zákonů je také obsažena vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů. Ve Sbírce je pod číslem 96/2012. Přináší změny hned do úvodních paragrafů vyhlášky, mění se tak například jednotky třídní příjmů a výdajů.

Ve vyhlášce se také například objevuje zcela nový § 1a Druhy třídění příjmů a výdajů a hlediska třídění, který obsahuje 11 odstavců. Mění se i příloha vyhlášky. Změny jsou účinné od začátku dubna. Více se dočtete na adrese <http://pravniRadce.ihned.cz/c1-55222750>.

### PERSONÁLIE

## Šéfem exekutorů je Jiří Prošek

Jiří Prošek byl Sněmem soudních exekutorů zvolen prezidentem Exekutorské komory České republiky a nahradil tak na této pozici Janu Tvrdkovou. Prošek působil jako viceprezident komory, na jeho místo po volbách nastoupil David Koncz. V prezidiu jsou také Vladimír Plášil, Stanislav Pazderka a Michal Rudý.

„Nové prezidium se chce zaměřit především na osvětovou a edukační činnost směrem k veřejnosti“ stojí na webových stránkách Exekuční komory. V prezidiu působili před dubnovými volbami kromě již zmíněných Tvrdkové, Proška a Koncze také Arnošt Hofman a Ingrid Švecová.